

2005-06-03

PERSCOMMUNIQUÉ

Economische projecties voor België - voorjaar 2005

(Artikel gepubliceerd in het Economisch Tijdschrift van het 2de kwartaal 2005)

www.nbb.be

In het verlengde van de publicatie van nieuwe projecties voor het eurogebied in het ECB Maandbericht, worden in dit artikel de resultaten voor de Belgische economie toegelicht. Die werden opgesteld door de Nationale Bank van België in het kader van de halfjaarlijkse projectie-oefening van het Eurosysteem. Voor 2005 werden eerder ramingen gepubliceerd in het Economisch Tijdschrift van het 4de kwartaal 2004. Sindsdien zette de stijging van de aardolieprijs zich voort en, volgens de noteringen op de termijnmarkten, zou de prijs voor een vat aardolie van het Brent-type de komende twee jaar in de buurt van 50 dollar blijven. De buitenlandse vraag, in het bijzonder die van de partners van het eurogebied, is ook minder rooskleurig gebleken dan verwacht. In België is de bbp-groei, na vijf krachtige kwartalen, eind 2004 fors vertraagd en zou hij in het begin van het eerste kwartaal 2005 zijn stilgevallen. De uitgangspositie van de projecties is dus verslechterd in vergelijking met die van enkele maanden geleden en de algemene economische context van België, en meer in het algemeen van het eurogebied, is onzeker. De projecties werden opgesteld op basis van de op 20 mei 2005 beschikbare informatie.

De projecties van het Eurosysteem worden opgesteld op grond van een lichte vertraging van de wereldeconomie, na de in 2004 opgetekende recordgroei, en een nog steeds dynamisch handelsverkeer buiten het eurogebied, terwijl de wisselkoersen constant werden gehouden op het niveau van medio mei, te weten 1,29 dollar per euro. In die context, zou de bbp-groei in het eurogebied, na een tijdelijke vertraging eind 2004, in 2005 en 2006 geleidelijk aantrekken. Nog steeds ondersteund door de uitvoer, zou de activiteitsgroei geleidelijk breder worden gedragen door de binnenlandse vraag. De inflatie zou dan weer op korte termijn worden beïnvloed door de hoge olieprijsen, maar de druk van binnenlandse oorsprong zou beperkt blijven. De inflatie zou in de loop van 2005 en 2006 vertragen.

In België resulteert de stagnatie van het bbp in het eerste kwartaal van 2005, zoals blijkt uit de door het INR gepubliceerde gegevens, voornamelijk uit een belangrijke vermindering van de activiteit in de bouwnijverheid, wegens tijdelijke redenen die verband houden met de weersomstandigheden, en uit een terugval in de verwerkende nijverheid. In die sector zou in de loop van het jaar een geleidelijk herstel tot stand komen, naarmate, conform de hypothesen van de projecties, de uitvoermarkten opnieuw zouden versterken, terwijl de wisselkoersen stabiel zouden blijven en de aardolie niet duurder zou worden. Al met al zou de groei teruglopen van 2,7 pct. in 2004 tot 1,4 pct. in 2005. Mede ook dankzij een stijging van de consumptie en de investeringen, zou het bbp in 2006 toenemen met 2,4 pct.

De toename van de jobcreatie, die in het begin van het jaar nog krachtig was, in het kielzog van de dynamische activiteit tijdens het grootste gedeelte van 2004, zou in de loop van 2005 tijdelijk vertragen, in het bijzonder in de meest conjunctuurgevoelige bedrijfstakken. Al met al, zou de geraamde stijging van de binnenlandse werkgelegenheid voor 2005 en 2006 respectievelijk 0,8 pct. en 0,7 pct. bedragen, dat is een netto creatie van zowat 62.000 arbeidsplaatsen aan het eind van die twee jaar. Gelet evenwel op de stijging van de beroepsbevolking, zou de geharmoniseerde werkloosheidsgraad lichtjes oplopen tot gemiddeld 7,9 pct. in 2005 en 8 pct. in 2006, tegen 7,8 pct. in 2004.

Terwijl de consumptie van de gezinnen de voorgaande twee jaar vrij robuust was geweest met een toename van ruimschoots 2 pct. per jaar in reële termen, is ze in het vierde kwartaal van 2004 nauwelijks meer gestegen en zou zij begin 2005 zwak zijn gebleven, wegens de toegenomen onzekerheid van de consumenten over de algemene economische situatie en het effect van de stijging van de olieprijsen op de koopkracht. Voor het gehele jaar zou de groei van de particuliere consumptie uitkomen op 1 pct., waarna hij zou aantrekken en in 2006 1,9 pct. zou bedragen. Het verloop van de consumptie zou tijdens die twee jaar achterblijven bij die van het beschikbare inkomen. Dit is in het bijzonder het geval in 2006, wanneer het beschikbare inkomen in belangrijke mate zou profiteren van de uitvoering van de belastinghervorming. Zo zou de spaarquote van de particulieren, na de twee voorgaande jaren een daling met 2,5 procentpunten te hebben laten optekenen, stijgen van 14,1 pct. in 2004 tot 15 pct. in 2005 en 15,7 pct. in 2006. In 2004

tekende zich een voorzichtige opleving van de bedrijfsinvesteringen af. Die zou zich in 2005 en 2006 consolideren, in een context waarin het exploitatieoverschot van de vennootschappen op een hoog niveau zou blijven en de externe financieringsvoorwaarden gunstig zouden blijven. Ongerekend de aankoop van overheidsgebouwen, zouden de ondernemingen hun brutovorming van vast kapitaal vermeerderen met 5,4 pct. in 2005 en 3,4 pct. in 2006. Rekening houdend met die aankopen, zouden de percentages respectievelijk 5,2 pct. en 2,1 pct. bedragen. Na tijdens het grootste gedeelte van 2004 zeer dynamisch te zijn geweest, zou de buitenlandse vraag aan België, volgens de hypothese van het Eurosysteem, in 2005 tijdelijk vertragen, vooral wegens een verzwakking in het eurogebied. De stijging van het uitvoervolume zou dan ook teruglopen van 5,4 pct. in 2004 tot 3,6 pct. in 2005. In 2006 zou ze opnieuw 5,6 pct. belopen.

Tijdens het eerste kwartaal van 2005, is de inflatie, gemeten aan de hand van de geharmoniseerde consumptieprijsindex (HICP), aanzienlijk versneld: zij bedroeg in maart 2,8 pct., tegen gemiddeld 1,9 pct. in 2004. In april werd echter een vertraging met 2,2 pct. opgetekend, die in de rest van het jaar en in 2006 zou aanhouden. Al met al zou de inflatie gemiddeld 2,2 pct. bedragen in 2005 en 1,9 pct. in 2006. De versnelling van de inflatie in 2005 is voornamelijk toe te schrijven aan factoren van tijdelijke aard, waaronder de forse prijsstijging van de olieproducten. Ongerekend de prijsveranderingen van voornamelijk administratieve aard en het prijsverloop van de zogenaamde volatiele componenten, zou de onderliggende inflatietendens gemiddeld 1,3 pct. belopen in 2005 en 1,6 pct. in 2006, tegen 1,5 pct. in 2004. De inflatoire druk zou gematigd blijven, zowel vanwege buitenlandse oorsprong, wegens de geleidelijke doorwerking van de neerwaartse effecten resulterend uit de recente appreciatie van de euro in de consumptieprijzen, als vanwege de binnenlandse kosten, gelet op de relatief matige stijging van de uurloonkosten.

Zonder volledige informatie over de onderhandelingen die in de verschillende sectorale paritaire comités worden gevoerd voor de periode 2005-2006, werden de projecties opgesteld met inachtneming van een gecumuleerde stijging, over 2005 en 2006, van de uurloonkosten in de particuliere sector met 4,5 pct. Die hypothese stemt overeen met de indicatieve loonnorm van het ontwerp van centraal akkoord van januari 2005 dat werd onderschreven door de regering. Tengevolge van de vertraging van de activiteit in 2005 en de vrij aanzienlijke verzwakking van de productiviteit die ermee gepaard gaat, zou de stijging van de loonkosten per eenheid product, die in 2004 nagenoeg stabiel gebleven waren, in 2005 aantrekken tot 1,7 pct. De toename zou teruglopen tot 0,5 pct. in 2006.

Conform de methodologie van het ESCB, houden de projecties inzake overheidsfinanciën enkel rekening met de reeds aangekondigde en voldoende gepreciseerde begrotingsmaatregelen in het kader van de begrotingen voor 2005. Ze anticiperen daarentegen niet op de aanvullende maatregelen die nog zouden kunnen worden genomen. Het begrotingssaldo, dat in 2004 een evenwicht vertoonde, zou in 2005 en 2006, volgens de ESR1995-definitie, een tekort van respectievelijk 0,5 pct. bbp en 1,4 pct. bbp te zien geven. Die verslechtering van het begrotingssaldo is in de eerste plaats het gevolg van een weinig gunstige conjunctuur, voornamelijk in 2005. Bovendien zou de weerslag van de eenmalige factoren in 2005 wegebben en, op basis van de reeds genomen beslissingen, in 2006 verdwijnen. In 2004 hadden die factoren het begrotingssaldo van de overheid nog ondersteund ten belope van 0,8 pct. bbp. Tenslotte wijzen de projecties op een versoepeling van het begrotingsbeleid in 2006, die vooral verband houdt met de maatregelen om de fiscale en parafiscale druk op arbeid te verlichten. Daarentegen zouden de rentelasten van de overheid in 2005 en 2006 nog blijven verminderen.

Het verschil in vergelijking met het begrotingsevenwicht voor 2005 dat na de begrotingscontrole door de regering werd aangekondigd, is vooral toe te schrijven aan een ongunstiger macro-economische omgeving in het kader van de projecties van de Bank.

De geconsolideerde brutoschuld van de gezamenlijke overheid zou dan weer dalen van 100 pct. bbp in 2003 tot 93,8 pct. in 2006. De in 1994 ingezette schuldafbouw zou in 2005 tijdelijk worden onderbroken, wegens de overname van 7,4 miljard euro schuld van de NMBS door het Fonds voor Spoorweginfrastructuur, dat tot de overheid behoort.

Projecties voor de Belgische economie : voornaamste resultaten

(veranderingspercentages ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2002	2003	2004	2005 r	2006 r
GROEI (gegevens gezuiverd voor kalenderinvloeden)					
Bbp tegen prijzen van 2000	0,9	1,3	2,7	1,4	2,4
Bijdragen tot de groei :					
Binnenlandse bestedingen, ongerekend voorraadwijzigingen	-0,1	1,6	1,9	1,8	2,1
Netto-uitvoer van goederen en diensten	0,3	-0,3	-0,2	-0,7	0,8
Voorraadwijzigingen	0,7	-0,1	1,0	0,4	-0,5
PRIJZEN EN KOSTEN					
Geharmoniseerde consumptieprijsindex	1,6	1,5	1,9	2,2	1,9
Gezondheidsindex	1,8	1,5	1,6	2,1	1,8
Bbp-deflator	1,8	2,0	2,3	2,0	1,7
Ruilvoet	1,0	-0,1	-0,9	-0,5	-0,1
Loonkosten per eenheid product in de particuliere sector	1,9	0,8	0,1	1,7	0,5
Uurloonkosten in de particuliere sector	4,2	2,7	2,5	2,2 ¹	2,3 ¹
Productiviteit per arbeidsuur in de particuliere sector	2,3	1,9	2,4	0,5	1,8
ARBEIDSMARKT (gegevens gezuiverd voor kalenderinvloeden)					
Binnenlandse werkgelegenheid (gemiddelde jaar-op-jaarverandering in duizenden eenheden)	-12,4	2,3	28,2	34,3	27,6
Geharmoniseerde werkloosheidsgraad (pct. van de beroepsbevolking)	7,4	7,9	7,8	7,9	8,0
INKOMENS					
Reëel beschikbare inkomen van de particulieren	0,1	1,1	0,5	1,8	2,6
Spaarquote van de particulieren (pct. van het beschikbare inkomen)	16,6	15,5	14,1	15,0	15,7
OVERHEIDSFINANCIËN					
Primair saldo (pct. bbp)	6,1	5,7	4,9	4,1	2,9
Financieringssaldo van de overheid (pct. bbp)	0,1	0,3	0,0	-0,5	-1,4
Overheidsschuld (pct. bbp)	105,4	100,0	95,5	95,9	93,8
LOPENDE REKENING (pct. bbp volgens de betalingsbalans)					
	5,7	4,5	3,4	2,0	2,8

Bronnen: EC, INR, NIS, NBB.

¹ Hypothese gebaseerd op de indicatieve loonnorm van 4,5 pct. voor de periode 2005-2006 van het ontwerp van centraal akkoord van januari 2005, dat door de regering werd onderschreven.